

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za naročbe brez dopolnjenega računa, se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“ — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštne-hranilnični račun št. 841-652.

TELEFON št. 1187.

Volilci!

Reklamirajte pravočasno.
Čas je le do 17. aprila.

BRZOJAVNE VESTI.

Novi francoski poslanik na Dunaju.

DUNAJ 10. Novi francoski poslanik na dunajskem dvoru, Crozier, je došel semkaj danes popoldne.

Nagodbena pogajanja

DUNAJ 10. Nagodbena pogajanja, ki so se pričela včeraj, so se danes nadaljevala. Posvetovanje med obestranskimi ministri in strokovnimi referenti je trajalo od 10. ure predpoludne do 1. ure popoldne in od 4. ure pop. do 7. ure zvečer. Jutri se bodo pogajanja nadaljevala.

Vremenska napoved za Primorsko in Kranjsko.

DUNAJ 10. Večinoma oblačno, zmerni vetrovi, milo, najprej še slabo, potem polagoma boljše.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPESTA 10. Posl. Bethlen je interpeliral v stvari romunskega iredentističnega gibanja. Zbornica je sklenila, da se protokolarčno pokara posl. Vajda, ki je na predvčerajšnji seji prečital neko Madjare žalečo pesem. Med opravičevalnim govorom posl. Vajde je prišlo večkrat do hrupnih prizorov. Predsednik je razglasil sklep zbornice, da podeljuje zbornica posl. Vajdi protokolarčen ukor. (Viharni klici in to je prešlo!) Narodnostne poslance so obkolili. Predsednik je prekinil sejo. Razburjenost je trajala dalje.

Po eno četrtino pavi je bila seja zopet odprta in zbornica je precej mirno nadaljevala debato o predlogi glede nedržavnih ljudskih učiteljev. V kuloarjih je pa razdrazenost trajala dalje, ker je več poslancev bilo mnenja, da je ukor, podeljen posl. Vajdi, nezadosten. Med tem je Vajda odšel iz zbornice.

Po govoru posl. Szontaga je predsednik priobčil, da želi 20 poslancev tajno sejo. Javna seja je bila torej ob 11. in pol uri prekinjena.

Posl. Martin Kollar (Slovak) je govoril proti predlogi ter izjavil, da sedanja vlada nikakor ne povpešuje kulturnih interesov slovaškega ljudstva. Posl. Vlad (Romun) je prosil z ozirom na pozno uro, da bi smel govoriti v prihodnji seji. Zbornica je to dovolila. Podpredsednik Rakovsky je predlagal, naj zbornica povodom narodnega praznika jutri ne zbora. (Klici na levo: To ni za nas narodni praznik! Mi praznujemo 15. marec!) Podpredsednik Rakovsky: Zbornica je dolžna izpolnjevati zakone. Jutrajšnji dan je zakonit praznik. Predlog podpredsednika je bil vsprejet in prihodnja seja določena na petek. Na to je zbornica razpravljala o interpelacijah.

Italijanski kralj v Atenah.

ATENE 10. Prestolonaslednik je včeraj priredil obed na čast italijanskemu kralju.

ATENE 10. Kralj Viktor Emanuel, kralj Jurij, principi in italijanski minister znanosti Tittoni so si včeraj ogledali narodni muzej ter muzej kolajin in novcev.

CARIGRAD 10. Obisk grškega kralja je v turških krogih, kakor je bilo pričakovati, povzročil vznemirjenje, ker spremljata kralja

ministra vnanjih stvari in vojne mornarice in se boje razgovorov glede Krete in Albanije. Ker se hoče prepričati, da ne zvedo Mohamedanci o tem obisku in ker se hoče tako rekoč vzdržati fikcije, da še vedno vlada porta nad vsemi balkanskimi državami, je turškim listom prepovedano kaj objavljati o obisku v Atenah, grškim in francoskim listom je pa to dovoljeno. Zdi se, da so se od včeraj nekoliko pomirili v sultanovi palači. K temu je baje pripomogla okolnost, da je italijanski kralj pri vsprejemu turškega poslanika v Atenah sporočil sultanu prijateljske začetitve in priske pozdrave. Istotako služi tudi pomirjenju okolnost, da je bil turški poslanik povabljen za petek na avdienco.

Iz Maroka.

LONDON 10. Kakor poroča „Times“ iz Tangerja, je danes francoski križar „Lalande“ odplul v Casablanca, v katerega okolici so nastali znatni nemiri. Francoski poslanik zahteva, da se guvernerja odstavi. V Tangerju so včeraj vjeli glavnega sokrivca na umorstvu Francoza Charbonnierja. Lahko bi ga bili aretovali že prej, toda še le po zasedbi Ugide je izdal sultan ukaz, da se ga aretuje. Glasom zadnjih brzojav, dospelih „Timesu“ je francoski poslanik prejel odgovor sultanov na zahteve Francije. Pismo ni jasno in najbrž se hoče le pridobiti časa. Zato je smatra francoska vlada kakor popolnoma nedovoljno.

Serum zoper grižo.

PARIZ 10. V včerajšnji seji akademije za medicino sta naznanila profesorja Vaillard in Dopfer, da se jima je posrečilo sestaviti vspešno serum zoper grižo. Od 243 bolnikov, ki sta jih zdravila s svojim serumom, da jih je umrlo samo deset.

Iz Švice

BERN 10. Narodni svet in stanovski svet sta se v novi vojaški organizaciji sporazumela v vseh točkah. Zaključno glasovanje bo v petek.

Ladija zadela v most.

VELIKA KANIŽA 10. Parnik „Juno“ s 5 remorkerji je vsled velike vode Tise zadela na leseni most. Del mosta se je razbil. Ladija je ostala nepoškodovana.

Velik požar v Lizboni.

LIZBONA 10. V sredini mesta je v minoli noči velik požar vpepelil neko hišo. Zgorelo je tudi mnogo oseb. Odrasli in otroci so izgubili življenje oziroma so bili poškodovani.

Angleška kraljeva dvojica na Španek.

KARTAGENA 10. Jahta „Victoria and Albert“ je odpotovala točno ob 12. uri.

KARTAGENA 10. Angleška eskadra je odplula ob 4. uri zjutraj. Kralj Alfonz in kraljica-mati Kristina sta ob 9. uri zjutraj odpotovala v Madrid.

Mirovna konferenca v Haagu.

HAAG 10. Za mirovno konferenco je razposlanih 43 povabil. Razun držav, ki so se vdeležile prve konference, so povabljeni tudi južno-ameriške republike in Koreja. Sodijo, da bo konferenca trajala okoli šest tednov. Vprašanja, ki jih ne bo mogla rešiti, se izroče posebnim komisijam in razsodišču v Haagu.

R u s i j a.

Atentat na jetniške uradnike.

LVOV 10. Iz Sčtomirja poročajo, da sta bila v Luku na ulici s streli iz revolverja ranjena upravitelj jetnišnice Zeltovski in jetniški paznik Mulničuk. Napadalca so vjeli, ime mu je Bronstein, izjavil je, da je člen revolucionarne zveze.

mojimi udi splezati čezenj, ko je že tudi dospelo tja dvajset njegovih preganjancev. Njih konji pa so se branili tvegati skok v temi in med tem, ko so jezdec kleli in je vsled upora konj nastala zmešnjava, je zadobil krošnjar hipce čista, tolelnja da je prišel zopet do sapa.

Prešinila ga je nova moč, že je upal, da uide, ko mu je zopet udaril na uho glas stotnika Lavtona, ki je zaklical svojim ljudem, naj se umaknejo. In že sta zletela drzni konj in jezdec v visokem loku čez zid. Vojaki so zagnali triumfujoč krik — krošnjarjeva usoda pa se je zdela zapečatena. „Stojte, ali Vas je konec!“ je zadonelo poleg njega.

Harvi se je obrnil in zagledal komaj dva koraka pred seboj moža, katerega se je najbolj bal. V svitu zvezd je videl dvignjeno roko in pretečo sabljo. Strah, obup, onemoglost ga je prevzela: zgrudil se je na tla. Tu je zadel Lavtonov konj ob krošnjarja in konj in jezdec sta se naenkrat prevrnila.

Hitro kakor misel je Cil Breza zopet na nogah in držal v roki dragončev meč. Osveta je ena najnaravnejših človeških strastij. Malo je ljudi, ki bi ne bili čuli že zapeljivega njenega glasu, in vendar jih je nekaj, ki vedo, da je slajše: hudo vračati z dobrim.

Štrajk delavcev v Kavkazu.

BEROLIN 10. „Voss. Zeitung“ poroča iz Petrograda: V Kavkaz je odposlan načelnik orožniškega zbora baron Taube z najobširnejimi pooblastili, da zatre štrajke delavcev.

Teroristi v Lodzu

BEROLIN 10. Glasom privatnih vesti iz Lodza nadaljujejo teroristi svoje delovanje. Včeraj je bilo ustreljenih 8 delavcev in dva vojaka, mnogo oseb je bilo pa ranjenih. V mestu vlada panika. Položaj je nevaren.

Bombe v Lodzu.

LODZ 10. V predmestju Balati so bili danes vrženi dve bombi, ne da bi bil kdo ranjen. Danes so bili tukaj trije Židje umorjeni, trije pa ranjeni.

Kandidat za trž. okolico proglašen.

Včerajšnji dan je bil v političnem življenju tržaške okolice znamenit dan prve vrste: rešilo se je vprašanje kandidata za našo okolico za predstoječe državnozborske volitve.

Rešitev tega vprašanja se je dolgo zavlačevala. A to iz vzroka, ki je le veličasten za našo okolico. Pri nas se kandidature ne vsiljujejo in politično vodstvo se ob takih vprašanjih nikdar ne prisvaja diktatorske oblasti. Pri nas se pripušča narodu, naj sam odloča, kdo bo zastopnik njegovih interesov v javnih zastopstvih. Vodilno načelo našemu vodstvu je, da na volitvah prihajajo resnična volja naroda do izraza.

Da pa pride glas ljudstva do veljave, temu neizogibni predpogoj je, da vodstvo vestno poizveduje o mnenju volilcev in zaslišuje želje njihove. To se je zgodilo to pot v polni meri. In še le, ko je bilo vodstvo popolnoma na jasnem v tem pogledu, odločilo se je za zadnji potreben korak: za sklicanje shoda zaupnikov, ki naj proglašajo kandidata.

To se je zgodilo včeraj. Na poziv odbora političnega društva „Edinost“ se je sešel včeraj popoldne v Sokolovi dvorani imponenten zbor zaupnikov tržaške okolice. Vzlic dejstvu, da je bil delavnik, da ura ni bila najugodnejša in da je bilo vrhu tega zelo noudodno vreme, bila je vsa okolica zastopana po najpomembnejih, resnih svojih možeh.

Se bolj pa nego po številu vdeležencev, nam je ta zbor imponiral po resnosti teh mož, po globokem umevanju važnosti vprašanja, ki je imajo rešiti in po intenzivnem zanimanju, s katerim so sledili razpravam in posegali vanje. Vsem se je videlo na obrazih, kako živo se vsi zavedajo momenta, da bo naši okolici dne 14. prihodnjega meseca — kakor je naglašal dr. Wilfan v prekrasnem govoru — izvršiti čin zgodovinske važnosti. Kdor je videl ta zbor in vse vnanjosti, ki so se vršile na njem, priznati mora, da je okolica naša pokazala po svojih najpoklicanejših zastopnikih, da se more ponasati s politično dozorelostjo, ki jej dela največjo čast.

Shod je otvoril g. dr. Rybář razloživši namen istega ter je predlagal predsednikom predsednika centralnega volilnega odbora za Trst in Istro g. prof. Matka Mandiča. Zborovalci so viharno pozdravili g. profesorja Mandiča. Zahvalivši se na izkazani časti je predsednik podelil besedo g. dr. Rybářu, ki je v daljšem govoru najprej razložil važnost sedanjih volitev, prvih na podlagi splošne volilne pravice, potem naloge, ki jo bo vršiti bodočemu zastopniku okolice v parlamentu na Dunaju. Preidši na važno vprašanje osebe kandidata in omenivši, da je čul, da se misli

na njegovo osebo, je razložil vse zares tehtne razloge, radi katerih bi bila od njega zahtevana žrtev prevelika. Ali na vse zadnje bi abstrahirao od osebnih momentov, ker mu je bila vsikdar navada pokoriti se klicu naroda in vsi vedo, da se ni nikdar odteljal vršenju narodne dolžnosti. Ali tu govore tudi narodno-politični razlogi za to, da se koga drugega določi zastopnikom okolice. (Burni prigovori po vsej dvorani in klici: „Vi morate biti naš poslanec, od tega ne odnehamo!“ „Jaz sem — je vskliknil govornik — agitator in agitacija je moj element. Iskrenimi besedami je torej prosil zaupnike, naj se odločijo za kakega drugega kandidata. (Ponovni burni prigovori in splošni klici: „Morate se udati!“)

Prvi se je oglašil za besedo gosp. A. Grmek rekši, da more izjaviti v imenu vse okolice željo, da dr. Rybář vsprejme kandidaturu. (Burno pritrdjevanje in ploskanje od vseh strani).

Za besedo se je oglašil g. dr. Josip Mandič, ki je pripovedoval, koliko se je odbor političnega društva „Edinost“ trudil, da pridobi g. dr. Rybářa za kandidaturu. Ali vse zastonj! Govornik je priznaval, da so razlogi, ki jih je navajal dr. Rybář, zares tehtni.

Nato pa je g. dr. Wilfan v divnem govoru, navdahnem idealnega rodoljubja, navajal vse razloge, radi katerih moramo zahtevati od dra. Rybářa to zares veliko žrtev. Govor dra. Wifana je izzvenel v topel, naravnost ganljiv in pretešujoč apel na dra. Rybářa, naj se ukloni volji naroda. (Frenetičen aplavz in burno vsklikanje dru. Rybářu).

Zopet je vstal dr. Josip Mandič. Prizadeva si, da je tudi on nekoliko rodoljub in da čuti ljubezen do naroda kakor zborovalci in predgovorniki. Ako je podpiral prošnjo dra. Rybářa, storil je to le iz stvarnih razlogov, iz dolgega občevanja z drom Rybářom, ki ga je prepričal o tehtnosti svojih razlogov. V ostalem, kolike sreče, ako nam vspe predobiti dra. Rybářa za kandidaturu! Govornik je v tem slučaju prvi, ki jim čestita na takem možu, ključ jim: dr. Rybář je pravi mož, pod njegovo zastavo vsi v boj! (Burno pritrdjevanje).

V nadaljni debati so govorili še: Anton Grmek, dr. Wilfan, Krizmančič, Starc, Cibic, Miloš Kamušič, Negode, Bogdanovič, Grgič, Miklavc, iz kratka: govorila je vsa okolica in nje glas se je izlival harmonično v iskren apel na dra. Rybářa, naj doprinese tudi to žrtev!

Mej temi govori je bilo momentov, ki so bili naravnost dramatični. Ob splošnem razburjenju je spregovoril predsednik g. profesor Mandič, ki je naglašal, da ga je taka manifestacija soglasne narodne volje ganila do srca in vzradostila v globino duše. Današnji govorniki so — je nadaljeval — eden za drugim navajali vse razloge, ki govore za kandidaturu dra. Rybářa. Ali jednega momenta, ki se mi zdi zelo važen, se ni še naglašalo. Ta moment je velike važnosti za vso slovensko bodočo politiko. Podavši v par besedah nekoliko drastično karakteristiko volilnega gibanja po družih pokrajinah, je naglašal prof. Mandič, kako potrebno je, da ravno mi Tržačani pošljemo na Dunaj izvežbanega parlamentarca in odločnega narodnjaka. (Zborovalci so z viharim ploskanjem in živio-klici pokazali, da so dobro umeli, kaj je hotel govornik reči.) Govornik je na to naslovil topel apel na dra. Rybářa, naj vsprejme kandidaturu. Zopet aplavz, da se je tresla

Zdaj je prijezdil k polkovniku narednik in dejal:

„Stotnik Lavton, pri hiši krošnjarja, volhuna, smo. Ali jo naj zažgemo?“ „Ne!“ je zarjovel stotnik. „Ali smo po-žigalci? Kdor premakne le kamen pri tej koči, tega roka naj otrpne za vedno!“ „Grom in strela!“ je mrnal zaspani praporščak zadaj. „Se je menda zdravja v stotniku, čeprav je bil ravnokar tako hud polom...“

Lavton in Mazon sta molče jezdila dalje, dočim si je le-ta belil glavo nad čudovito izpremembro, ki se je izvršila s poveljnikom od padca sem, — dokler niso dospeli do Hvar-tonovega dvorca.

Četa je nadaljevala svojo pot, stotnik in njegov poročnik pa sta stopila s konja in se blizala počasi vrtom. Polkovnik Velmer se je bil že umaknil v svojo sobo, gospod Hvar-ton in njegov sin sta se zaklenila v svojo, in spodaj v jedilnici so sedele samo še dame z dr. Pipcem pri čaju. Nekaj vprašanj tete Ivanke je bilo od-prlo zdravnikovo srce, ki je poznal vso njeno veliko žlahto po Viržimji in trdil celo, da je tudi njo, gospodično samo, že moral videti nekoč nekje. (Pride še.)

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

V istem hipu je zavpil Lavton z gromovitim glasom po dolini:

„Harvi Breza! Vjemite ga, živega ali mrtvega!“

Petdeset samokresov je počilo in krogle so zvižgale okoli glave bežečega krošnjarja. Obup se je polastil njegovega srca in v bridkosti trenutka je vskliknil:

„Preganjani kakor gozdna zver!“

Nič mu ni bilo več za življenje in že je bil namenjen, da se uda sovražnikom brez upora. A zmigala je moč narave. Ako ga vjamejo, tedaj ga najbrže niti ne bodo blagovoliili zaslišati in jutranje solnce nemara že obsije — njegova vešala. Saj je bil že enkrat obsojen na smrt in utekel je tej usodi le z držnim begom.

Misel na vse to kakor tudi blizajoči se peket konjskih kopit sta ga vspodbudila k novim naporom in zopet je bežal tja po dolini kakor preganjan jelen.

Na srečo je križal zdaj star zid njegovo pot, in komaj je bil utegnil, s svojimi one-

dvorana. Potem pa je navstal molk, pavza mučne napetosti. — Dr. Rybár se je videlo, kakor notranji boj bje sam seboj. Ko se je slednjič dr. Rybár dvignil, da poda svojo odločilno izjavo, se je povzpelo razburjenje do najvišje stopinje, a ko je izjavil: **Udajam se!** je sledil prizor, ki se ne da lahko opisati. Izjava dra. Rybára je bila vsprejeta največim navdušenjem, ploskanjem, mahanjem s klobuki in zborovalci so v znak hvaležnosti odhajali eden za drugim da dru. Rybáru stisnejo roko. A ko je ta omenjal nekaj o programu, so mu klicali vsi: **Ne treba, vi ste naš program! S tem je bil dr. Otokar Rybár oficijelno proglašen kandidatom za tržaško okolico.**

A jednodušnost in navdušenje vseh zastopnikov okolice na tem shodu so nam v jamstvo da rodoljubi po naši okolici napno vse sile, da dr. Rybár ne bo le izvoljen, ampak sijajno izvoljen.

Dogodki na Ogrskem.

Hrvatska zastava na ogrsko-hrvatski zbornici.

Minoli ponedeljek so hrvatski poslanci na ogrsko-hrvatskem državnem zboru v Budimpešti opazili, da ni bila na parlamentarni zgradbi razvešana tudi hrvatska zastava, kakor je bilo to doslej v navadi. Radi tega so se najprej pritožili pri vladi, potem pa pri predsedniku zbornice Justhu, ki je izjavil, da se ima na temelju nagodbe iz leta 1868 le tedaj razveseliti hrvatsko zastavo, ko se razpravlja o stvareh, tičečih se Hrvatske. Ker je pa sedaj na dnevnem redu zakon o plačah ogrskih učiteljev, ki se Hrvatov ne tiče, ni treba razvešati hrvatske zastave. Hrvatski poslanci so pa izjavili, da zamorejo Hrvatski poslanci v vsaki seji prositi za besedo k dnevnemu redu. Na to se je predsednik udal ter dal zopet razveseliti hrvatsko zastavo. Ob enem je zagotovil hrvatske poslance, da bo odslej poleg ogrske vedno plapolala tudi hrvatska zastava.

Drobne politične vesti.

Poljaki na Dunaju. V hotelu „Savoy“ na Dunaju so imeli v nedeljo Poljaki pod predsedstvom inženirja Korotynskega volilni shod, na katerem je bila vsprejeta resolucija, da se v vseh dunajskih volilnih okrajih postavijo številni poljski kandidati. Navzoči poljski socijalni demokratje so se izrekli proti tej resoluciji ter so se izjavili za podpiranje socijalnodemokratskih kandidatov. Akoravno je bila za predlagano resolucijo večina zborovalcev, je vendar ni mogel predsednik shoda razglasiti radi hrušča, ki je nastal koncem zborovanja.

Izseljevanje iz Ogrske. Iz Budimpešte poročajo, da v zvezi vsemu prizadevanju vlade čim bolj narašča izseljevanje iz Ogrske. V Turskem Sv. Martinu so našli samo 25 za vojaško službo sposobnih ljudi. Okolu 600 mladeničev, podvrženih vojaški dolžnosti, se je izselilo. Ti se odtežajo nadzorovanju oblastni s tem, da po noči beže preko meje v Avstrijo, ker tamkaj ne potrebujejo potnega lista. Od tamkaj jim preskrbljajo mešetarji raznih parobrodskih društev vožnjo v Ameriko.

Desetletnica županovanja dr. Luegerja. Dne 8. t. m. je dunajski župan dr. Lueger, ki biva sedaj v Lovrani, slavil desetletnico svojega županovanja.

Kralj Edvard v Alžirju in Palermu. Rimska „Tribuna“ piše, da obišče angleški kralj na svojem potovanju v Malto, se prej Alžir in Palermo.

Francoski davki. Indirektni davki Francoske pokazujejo za mesec mare prebitka 26,562.000 frankov nad proračunanim zneskom in višek 27,182.000 nasproti dohodkom meseca marca 1906.

Bülow odpotoval iz Rapallia. Nemški državni kancelar knez Bülow se je iz Rapallia vrnil v Berlin.

Izseljevanje iz Stare Srbije v Ameriko. Kakor poročajo beligraskemu „Trgovinskemu glasniku“ iz Skoplja, še vedno traja izseljevanje Srbov iz sandžakov Skoplje in Priština v Ameriko. Te dni je odpotovalo iz lipljanske in prištinske okolice 250 Srbov in 500 iz lipljanske okolice se jih pripravlja na odhod. V Skoplju, Tetovem in Lipljanah so se nastanili tuji agentje za izseljevanje katerih delovanje podpira turška vlada.

Merry del Vala odstopi. Iz Rima poročajo, da je stališče državnega tajnika Merry del Vala zelo omajano radi Montagninjeve afere in da baje v kratkem odstopi.

Zahteve bivših bolgarskih vseučilišnih profesorjev. Iz Sofije poročajo, da so odpušteni vseučilišni profesorji predložili vladi spomenico, v kateri naglašajo, da prevzamejo zopet službe, a le pod pogojem, da se dovoli vseučilišču avtonomija in da senatu pravica, imenovati profesorje, kaznovati dijakne in eventuelno tudi zapreti vseučilišče.

Bolgarski ljudski učitelji. Bolgarski ljudski učitelji so v štrajkom. Med bolgarskimi ljudskimi učitelji vre že dlje časa radi šolskega zakona, ki ga je nedavno vsprejelo sobranje. Ta zakon stavlja namreč učitelje v odvisnost od občinskih zastopstev. Na nekem shodu so učitelji sklenili ostre proteste proti vladi. Naraščajoča nezadovoljnost utegne dovesti do splošnega štrajka učiteljev.

Tržaško volilno gibanje.

Volilne imenike na pregled je stavilo politično društvo „Edinost“ v sledečih prostorih:

za I. volilni okraj (staro mesto in sv. Jakob): v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu, ves dan;

za II. volilni okraj (nuvo mesto, Barriera nuova, Greta in Škorklja): v „Delavskem podpornem društvu“ („Narodni dom“, Via Giorgio Galatti 18., II. nadstr.) in na Greti v prodajalnici gosp. Antona Pogorelec — na obeh mestih ves dan;

za III. volilni okraj (Barriera vecchia in Kjadin): v „Tržaškem podpornem in bralnem društvu“ (Via Stadion št. 19. I. nadstr.), ves dan;

za IV. volilni okraj (sv. Vid in Čarbola zgornja): v gostilni g. Kuzmana, (Via Economu) in v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu.

V vseh teh prostorih se bodo sprejemale reklamacije od 6. do 8. ure zvečer in v teh urah se bodo tam nahajali tudi zastopniki političnega društva „Edinost“, ki bodo dajali strankam navodila na zahtevo. Tudi v okolici so v vsakem večem okraju volilni imeniki na vpogled volilcem.

Opozarjamo posebno na Rojan, kjer je razložen na pregled volilni imenik v „Konsumnem društvu“ ves dan, dočim po členu tamošnjega volilnega odbora se sprejemajo ter davajo navodila od 7. do 9. ure zvečer.

Opozarjamo posebno volilce, da se volilni imeniki vseh petih okrajev nahajajo tudi v kavarnah „Balkan“ in „Commercio“.

Dnevne vesti.

K shodu „krščanskih socijalcev“. — Od nekih strani se nam prigovarja, da dr. Depangher na shodu krščanskih socijalcev ni napadal Slovencev. Denimo, da prvo došlo nam sporočilo ni bilo povsem točno in da dr. Depangher iz taktičnih razlogov ni izrecno napadal Slovencev. Ali to nič ne spreminja na dejstvu, da dr. Depangher istotak italijanski nacionalce, kakoršen je dr. Venezian. Samo da je bil nastop tega liberalca minole nedelje veliko častnejši za nas nego Depangherjev. Dr. Venezian nas je ljuto napadal, ali pripoznal nas je kakor resno stranko, dočim je Depangher na stališču, da smo mi tržaški Slovenci nekaka quantité negligeeable, nekaj, s čemer se ne računa. Mišljenje dra. Depangherja nasproti nam Slovencev je izrazito označeno v nastopnem došlem nam dopisu:

Dr. Depangher je tisti srečni človek, ki ga menda tukajšnji „krščanski socijalci“ postavijo kandidatom v Trstu! V katerem volilnem okraju nastopi ta kandidat, nam ni še znano — znano nam je pa, da se že intenzivno agitira za to kandidaturo. Tu si že moramo mi tržaški Slovenci odgovoriti na vprašanje: kaj imamo pričakovati od dra. Depangherja? V odgovor na to vprašanje bo dovolj, da pogledamo nekoliko nazaj v minolost. Na zadnji volitvi za državni zbor, je sedanja krščansko-socijalna „stranka“ nastopila za V. kurijo s svojim kandidatom. Res, da pod drugim imenom (ti ljudje menjajo ime stranke za vsako volitev), a dr. Depangher je bil nje generalissimus. Do prvotnih volitev je ta specialista za bolezni v nosu klical ogenj in žveplo na liberalno stranko — ko pa je imela biti ožja volitev med drom. Rybárem in Hortisom — je dr. Depangher izdal in dal prilepiti na ogle topel poziv na svoje somišljenike, roče jih, naj vsi in brez vsakega pomisleka glasujejo — za Hortisa!! Ako ne zadostuje to, povemo še, da je bil Depangherjeve stranke glasilo zloglasni „L'Amico“, ki je napadal in še napada na podoben način nas Slovence. In to brez vsake izjeme na politično in versko mišljenje. Tako je n. pr. srdito napal tudi g. tobakarnarja Stanica, ki velja v Trstu za pobožnega moža in ki je bil tudi predsednik novega slovenskega katoliškega društva. „Liberalna glasila se niso obregnila ob Staničev nedolžni slovenski napis nad tobakarno, „L'Amico“ je pa bil toliko — „katoliški“, da je sramotil slovenski napis, kakor je napadal pred nedolgo časom tudi drugi slovenski napis in kakor na najnesramnejši način napada vse, kar je v Trstu slovenskega!

Taki ljudje, taka stranka naj bi sedaj lovila slovenske glasove??!

Mi smo prepričani, da slovenski možje ostanejo res slovenski možje in da ostanejo gluhbi za vse sirenske glasove, ki bi prihajali iz tega ali drugega tabora naših sovražnikov.

Kedor ni z nami, je proti nam! Kedor pa je z nami, naj pošteno nažene vsakega prilizovalca, ako bi si upal molelovati glasove za stranke naših sovragov. Sovragi pa so nam vsi, ki niso v zvezi z nami in našim vodstvom!

Dru. Venezianu v album. Pod tem naslovom nam pišejo: Minilo je 20 let, ko sem se prvokrat divil črni bradi sedanjega liberalnega generala dra. Veneziana. Voni dobi je dr. Venezian igral vlogo poveljnika druge vrste, a bil je mož bodočnosti. Zvit, previden in energičen, a ob enem zelo resen je bil v onem času sedanji generalissimus dr. Venezian. To je bilo, ko mu je bila brada črna! Danes, ko mu je zob časa (oprostite to malce paradokso besedno figuro!) pobelil brado — kakor jo je tudi meni, opažam, da dr. Venezian ni več oni Venezian, ki je bil pred četrto stoletjem. Običajno postaja mož vedno bolj izobražen, ker k svojemu teoretičnemu znanju pridobiva več neizogibno potrebne praktične izkušnje.

Na dru. Venezianu pa opazam, da se vrši ravno naobratno. Da je dr. Venezian oni mož, ki je bil pred 20-25 leti, ne bil bi izustil takih neskladnosti, kakoršne so mu ušle na nedeljskem shodu v gledališču Politeama! Kako more človek, ako je pameten, predbacivati nam tržaškim Slovencev, da smo prišli tu sem kakor kraježi ter da smo se tu usilili v tuja domovja??! Naši pradedi so prišli tu sem kakor pošteni ribiči in poljedelci in in to v času, ko še ni bilo tu ne Venezianov, ne Raskovičev, ne Mrakov in tudi ne Sandrinelli-jev! Kraježi niso bili Slovenci, ampak Venezian, ali kakor jim mi pravimo po slovenski: Benečani! Dejstvo je, da so se Italijani unirili tu ter izrinili naše pradede iz ravnine v hribove in ne narobe.

Ako imate predbacivati pritepenost, storite to na račun svojih pradedov a naše vedno prepoštene pradede pustite na miru. Zemlje te so bile slovenske in izključno slovenske bi bile še danes, da si jih niso Italijani z zvijačo in nasiljem deloma prisvojili.

Ako imate predbacivati pritepenost, storite to na račun svojih pradedov a naše vedno prepoštene pradede pustite na miru. Zemlje te so bile slovenske in izključno slovenske bi bile še danes, da si jih niso Italijani z zvijačo in nasiljem deloma prisvojili.

Ricmanjsko vprašanje. Zagrebški listi od minolega torka prinašajo tole vest: „Zaderski dopisnik „Osvit“ javlja, da je doznal iz najzanesljivejšega vira ter jamči za resničnost, da je bila pri škofu Milašu (pravoslavnemu vladiki) v Zadru deputacija Ricmanjcev v namen, da se z njim pogaja za prestop na pravoslavje. Škof je vsprejel deputacijo najljubezniveje ter jo odpustil rekši, da on ne more ničesar storiti v tej stvari. Odgovor Milašev je po duhu in želji same vlade.“

Na podlagi informacij, ki smo jih prejeli od avtoritativne strani, izjavljamo: **da je ta vest izmišljena od prve besede do zadnje.** K škofu Milašu ni šla nikaka deputacija Ricmanjcev, zato je škof tudi ni mogel vsprejeti in jej dati kakov odgovor.

Raznaša se tudi govorica, da je ricmanjski kapelan g. I. Ukmar v zadnji čas izvršil več porok in krstov. Tudi glede te vesti smo si poskrbeli informacije, ki se glase, da Ricmanjcem ni nič znano o tem.

Seja mestnega sveta je sklicana za danes zvečer ob 6. uri.

Predavanje o higijeni v trgovinah in o higijeni v obče, ki se je vršilo prednočnim v dvorani „Trgovsko-izobraž. društva“ je privabilo lepo število poslušalcev iz vseh stanov. Gosp. dr. Just Pertot nam je v svojem učenem in temeljitim predavanju povedal marsikaj zdravju koristnega in uverjen naj bo, da njegov pouk ni pal na nerodovitna tla.

Na zvršetku predavanja je gospod doktor s pomočjo povekševalnega stekla pokazal tisočkrat povečane mikrobe, ki se nahajajo v pljunkih onih ljudi, ki imajo pokvarjeno zobovje.

Vdeleženci so bili vsi presenečeni po tako temeljitim razlaganju predavatelja. Kako temeljito je predavatelj proučil predmet predavanja, je razvidno iz tega, da mu je eden naših najuglednejših trgovcev rekel: „Vi poznate trgovino in trgovca tako, kakor da ste vsaj 10 let preživel med nami trgovci“. Zivahno ploskanje je izražalo iskreno zahvalo predavatelju. Zeleči, da nas gospod doktor zopet počasti s svojo učeno besedo, se mu na tem mestu, v imenu vseh vdeležencev toplo zahvaljujemo. Na svidenje po volitvah!

„Pri belem konjičku“. Prejeli smo: Razgovarjali smo se o predstojećih volitvah. saj je to predmet skoro vseh sedanjih pogovorov. Za tem pogovorom prišla je na mesto nedeljska predstava „Pri belem konjičku“. Že v nedeljo po predstavi se je splošno slišalo, da tako vesele in zabavne predstave ni bilo še v našem gledališču. Če pogledamo v kratko minolost, vidimo res prav lepe vspehe pri „Dramatičnem društvu“. Koliko smo se zabavali pri „Ugrabljenih Sabinkah“, koliko pri „Kinematografu“ i. t. d., in koliko še le pri nedeljskem „Belem konjičku“.

Take vrste iger so za naš oder novost in na tem moramo čestitati našemu „Dramatičnemu društvu“. Koliko našincev je prej vedno zahajalo v italijanske gledališča, mej tem ko zdaj komaj čakajo na prireditve v našem gledališču, kar je pač zelo razveseljivo. Nedeljski „Beli konjiček“ nas je kar presenetil. Tacega igranja na našem odru skoro da nismo videli. Gospodu Verovšek — vsa čast! O njem ne govorimo, ker je nam itak poznan od lanskega leta ta slovenski umetnik. Kar se tiče naših igralcev, pa jih moramo tudi pohvaliti, posebno moramo čestitati gospej Grmekovi, ki je — kakor smo slišali — prevzela vlogo v zadnjih dveh dneh, ker se je tej vlogi neka gospodična v zadnjem trenutku odpovedala. Vkljub temu je gospa Grmekova v svoji vlogi tako lepo in ljubko vspela. Istotako se je izkazal naš Vogrič, ki je kar v zadnjih treh dneh vglasbil vse pevске točke. Kako lepo so nam donele njegove ljubke melodije! Posebno pa duet „Metke in Žana“. To je bilo res mojstersko in vselej kadar vidimo na plakatih ime Vogrič, smo gotovi prijetnega vžitka, ter upamo da se bo-

mo še radovali na njegovih prijetnih in ljubkih skladbah.

Izvajanje predstave „Pri belem konjičku“, je prekosilo marsikako potovalno gledališko društvo, ki se producira v tržaških gledališčih: to je bila naša sodba, splošen glas po nedeljski predstavi se je širil: naj bi „Dramatično društvo“ vprizorilo v tej sezoni vsaj še enkrat „Belega konjička“. Tudi mi smo prepričani, da bo gledališče prav tako nabito — polno kakor je bilo v nedeljo.

Pri tem našem razgovoru položil nam je gosp. R. na mizo vabilo na gledališni večer, ki ga priredi prihodnjo nedeljo Rojanska „Zarja“ gostovanjem „Dramatičnega društva“ v burki „Kinematograf“ kjer nam bo zopet dana prilika vžiti par veselih ur o neizgodah „Martina Smole“, katerega tako mojstersko personificira režiser, naš Stoka. Mi potrebujemo duševne hrane in razvedrila, posebno v tem času napornega dela — naj si bo pa ta zabava poučna ali veselo-vedrila, in vi ki ste sposobni, dajte nam jo! Mesto da bi se izgubljali v kakih zadublih kramah ali da bi zahajali v italijanska gledališča, hodili bomo raje v naše gledališče na naše predstave, saj se radi združujemo, da se bolj spoznavamo in navdušnjemo. Zatorej kličemo: Živelo „Dramatično društvo“! Le vrlo naprej!

Ljudski glas. Dopis iz Vipave v včerajšnji številki o volilnem gibanju v delu vipavske doline, spadajočem pod Kranjsko, je prišel po pomoti meterja med goriške vesti mesto nad kranjske. Sicer so pa čitatelji „Edinosti“ gotovo sami pogodili, da je ta notica le po pomoti zaslila v nepravno rubriko.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Čuden gospodar je čevljar Ivan D., ki ima svojo delavnico v ulici di Riborgo. Včeraj je svojega delavca 26-letnega Aleksandra Gaggia tako pretrpel, da so morali poseči vmes redarji in zblaznelega čevljarja odvesti na policijo, kjer je bil vzet na zapisnik in potem izpuščen.

Nevarno groženje. Na zahtevo Ane Carpinetti, ki ima mlekarno v ulici di Donota št. 16, je bil predsinočnim aretovan 25-letni Ivan D., stanujoči v ulici di Riborgo. Ana Carpinetti trdi namreč, da je je nevarno grozil. Na policiji so ga vzeli na zapisnik in ga potem izpustili.

Mesto v šolo je hodil 10-letni Bruno M. z drugimi sošolci k sv. Andreju. Tam so pa iz vreč, ki jih prevažajo v tamošnjo čistilnico riža, kradli riž in ga potem prodajali v onem okolišu nahajajočem se trgovcem jestvinčarjem po 8—10 st. kg. — Dva teh trgovcev sta že prijavljena sodišču radi tega. Redarji so pa včeraj predpoludne prišli gori imenovanega dečka in ga izročili starišem.

Neznani tatovi so predsinočnim razbili šipo in odprli vrata delavnice urarja Ivana Peterin, ki je v veži hiše št. 8 v ulici sv. Justa. Vkradli pa niso ničesar, ker niti ni bilo v delavnici nič tacega, da bi bilo kaj vredno.

Katarina Stefanutti, stanujoča v ulici sv. Frančiška št. 24, je včeraj predpoludne nakupovala zelenjavo na trgu della Barriera vecchia. Položila je bila na prodajalniko mizo svojo novčarko, v kateri je imela 8 kron denarja. A ko je potem hotela plačati nakupljeno zelenjavo, je zapazila, da je mej tem novčarka izginila.

Predvčerajšnjim popoldne so neznani uzmovičji vlomili v mesnico Micchelli v ulici Belpoggio št. 8. ter ukradli krono samih stotink in par naočnikov.

Na slabi poti. Pred par dnevi je bil — pozno zvečer — aretovan v ulici di Torrebianca 13-letni Angelj Sch., ki stanuje pri svojem varuhu v ulici sv. Mohorja. Aretovan je bil pa zato, ker je — nahajajoč se v družbi dveh drugih sumljivih ptičkov — nosil neko vrečo. Ko so tej trojici prišli nasproti redarji, sta dva pobegnila, dočim so redarji Angelja prijeli. V vreči so našli ponošen halvelok, jopič in dve zimski suknji. Na vprašanje, kje da je dobil te stvari, je Angelj dejal, da mu jih je dal v ulici del Belvedere neki človek, katerega pozna le po primku „Amerikan“. Zaplenili so mu vrečo, vzeli njega na zapisnik in ga potem izročili varuhu, a sedaj iščejo ona dva, ki sta pobegnila.

Tržaška tedenska statistika. V tednu od 31. marca do 6. aprila se je v tržaški občini poročilo 37 parov. Rodilo se je 113 otrok in sicer 55 moških in 58 ženskih, od teh 17 nezakonskih. Umrlo je 159 oseb, to je 96 moških in 63 ženskih (od teh 31 izpod enega leta).

Loterijske številke izžrebane dne 10. aprila 1907. Brno 81 58 71 25 23. Ino-most 47 38 17 2 73.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu priredi dne 12. maja pomladanski koncert s petjem, taburanjem šaloigro in plesom. Toliko na znanje in v upoštevanje bratskim društvom.

„Narodna Čitalnica“ v Rojanu ponovi dne 21. t. m. v dvorani kons. društva v Rojanu burko Lumpacij Vagabund. Ker je imenovana burka na prvi vprizoritvi tako lepo vspela se nadeja odbor tudi to pot obilne udeležbe.

Volilci! Nabavite si vsi „Zavednega volilca“, ki ga dobite za 40 stotink pri vseh volilnih pododborih!

Prihodnja predstava dne 5. maja t. l., vprizori se noviteta »Revček Andrejček« na rodna igra s petjem v 5. dejanjih. Toliko na znanje bratskim društvom.

Darovi.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Hvala Bogu! vzklikamo danes z veseljem srcem. Najprej rane so se že zacelile. Sedaj dihamo zopet svobodneje. Mukotne zadrege smo v glavnem že prestali. Usmiljena slovenska srca, na katera smo apelirali, nas niso prevarila v naših nadah in nadejamo se, da nam ostanejo dobrotne tudi v bodoče. Bog nam ohrani naklonjene tiste dobre ljudi, ki so nam dosedaj priskočili na pomoč, da ne omagam več. Lažje je ohraniti zdravje, nego zdraviti bolezn. Doneski v mesecu marcu 1907.:

Cisti dobiček veselice pri sv. Ivanu dne 10. marca K 82.50, mestno županstvo sv. Križ, g.čna Neža Rogelj Trst po 20 K. Hranilnica in posoj. v Gorjah pri Bledu, obč. poglavarstvo Kastav po 10 K, g.čna Mlekuz Ana uč. Bovec, Zorko Martin Sevnica, č. g. Theurschuh kapl. Lokev, Mons. Flapp. škof Poreč po 5 K. N. N. Josipina Kranje Zuhliati Fr. pos. Medani, Koršič c. kr. kurat vojne mor. Pulj, Smodej žup. uprav. Škofiji dvor po 4 K. M. Jesenovec, Gulič Jeli-slava, Rajko Logar Pregoj, Majer Valent. Sv. Lucia, Barbard Slobodnik, Abram vik. Pliskovec po 3 K. Žic Fr. žup. Mune, Einspiller An. žup. Plajberk, Mužina M. žup. Dubosica, Antonija Grahli po 2 K. Leonora, Olga Sancin, A. A., Grgar, Gorenjka, Marija Zigon, Favetti Purkart, Kuralt Pula.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda je daroval g. A. Martinolič iz Malega Lošinja o priliki prvega obiska „Sl. Cit.“ 2 Kr. Hvala mu!

Čitalnici pri sv. Jakobu so povodom predstave „Divji lovec“ darovali, oziroma preplačali vstopnino sledeči gg.: Mikulc Iv. Slavož Škerl, Primožič Fran, Babič Jos, po 1 kron. Krčmar „Nar. Doma“ pri sv. Ivanu 2 kroni, N. N. 50 st. N. N., N. N., N. N., po 40 st. Ščitar N. 40 st. Čehovin Jos. 40 st. Vsem darovateljem srčna hvala.

Vesti iz Goriške.

Proti volilni reformi na Goriškem. Starešinstvo občine Gabrovica je sklenilo v svoji seji dne 29. marca, občine Škrbina dne 7. aprila in občine Komen dne 8. aprila t. l. vložiti protest na c. kr. vlado proti krivičnemu in za Slovence žaljivemu in škodljivemu novemu deželnemu volilnemu redu, zahtevajoč razdelitev volilnega okrožja po okrajih in da dobimo mi od novih 6 poslancev to, kar nam po številu prebivalstva pritiče, ter se je izreklo za splošno enako in tajno volilno pravico.

Goriški socijalisti se pripravljajo na vse kriplje na državnozborni volitev v korist — laškega liberalnemu kandidatu, ki ni nihče drugi nego župan goriški. Vsaki dan imajo shode — slabe obiskane. V nedeljo dopoldne so imeli shod v Marzingerji gostilni, nad katero so prostori slovenske Čitalnice, popoldne pa v Podgori. V torek ob 8.30 v društvenih prostorih v Gledališni ulici. V sredo v restavraciji Vidovi v ulici sv. Antona; v četrtek v Podturnu; v petek v „Hotel Piccolo“ na južnem kolodvoru in v soboto pri Soškem mostu. Ker se laška stranka boji, da prepaše na volitvah, si je pridobila socijaliste, da bodo na volitvi, do katere mora na vsak način priti, glasovali za njenega kandidata.

Členi „Societä popolare“ so se nekoliko mislili otrestiti jarma vsemogočnega dr. Pajerja, a komaj se je to izvedelo, je treščilo nanje, da so glavo izgubili in so sedaj najponižnejši sluge laškega političnega Jupiterja na Goriškem. Neki mestni uradnik se je radi tega razjezil ter izjavil na zadnjem shodu, da se vdeleži volitve le takrat, ko se bo volilo poslanca za rimski parlament; potem se je ostentativno odstranil.

Gostovanje članov ljubljanskega gledališča v Gorici zaključilo se je v torek 4. t. m., z veseloligro „Na letovišču“. Igra je delo Čeha Stolbe, napravljeno po načinu modernih nemških burk, ki preplavljajo sedaj odre. Brez vrednosti, a za zabavo kot nalašč. Komika v situaciji, komika v osebah, komika v besedah. Dvorana se je tresla od smehu — sicer pa tudi za take igre ni najti bolj hvaležnega občinstva kot je naše. Da je le kdo sunil sosedu v rebra, pa se mu je aplavdiralo — Igralo se je vrlo dobro. Imenitna bila je g. Danilova v vlogi Lavričevke, nič manj njen mož g. Danilo. Gospoda Verovška — imel je vlogo poštnega svetnika Radeja — ni treba posebej hvaliti. Saj ga poznamo že zdavnaj. Oba Taborska pokazala sta, da sta tudi v komičnih igrah na mestu. Dober je bil tudi g. Nučič. Sploh pa, kot že rečeno, se je igralo na sploh dobro. Užitek, kojega so nam nudili dragi gostje, bil je vse tri večere izrečen in mi samo želimo, da bi kmalu zopet obiskali solčno Gorico!

V Gorici postavijo Slovenci svojega kandidata. V tem oziru sta se obe stranki dozdaj zjedini, ne pa tudi glede osebe.

Iz Gorice. V Gorici je le slov. trgovin z jedilnim blagom. A se teh bi bilo preveč, ako ne bi prihajali okoličani v mesto kupovat. Sicer dotični trgovci ne bi mogli izhajati, da si je v mestu precejšnje število slovenskih rojakov. Nizi sloji se še ravno po geslu: Svoji k svojim! Ali, kar se tiče takomenovanih „boljših slojev“, inteligenca sploh, moramo žal, reči, da nosijo svoj denar večimoma k Italijanom, torej našim narodnim nasprotnikom. N. pr. poznamo nekega privat-

nega uradnika, ki se je v prejšnjih časih posluževal v slovenski prodajalnici. Čim so mu povišali plačo in se je bolj „čutil“ — mu že ni ugajala več slovenska prodajalnica in hajd k narodnem nasprotniku, ki je letos na pustni dan na Travniku — Slovence napadal. Gospoda, to je v resnici jako žalostno, kajti vzroka temu se ne more iskati ni v slabši kvaliteti blaga ni v cenah po slovenskih prodajalnicah. Gospoda naj polože torej roko na srce in naj razmislijo, od kod prihajajo njihovi denarji: ali od Slovencev ali od Italijanov? Ravno njim, ki hočejo biti voditelji ljudstva in ki tudi vedno priporočajo — drugim geslo „Svoji k svojim!“ bi bilo v narodno dolžnost, da bi sami prednjačili z lepim izgledom na praktičnem izvajanju tega gesla.

Naglašati pa treba posebno, da pisec teh vrstic ni ne trgovec, ne obrtnik, da mu torej ne gre za lastni osebni interes. Ampak mu je le za stvar: da bi se vsespunni slovenski živelj v Gorici gospodarski dvigal. In če gospodje mislijo, da sedaj obstoječe trgovine niso zadostno fino in bogato opremljene, pa naj poskrbijo, da se ustanove še druge trgovine, ki bodo ugajale tudi njim, nikakor pa naj ne podpirajo s svojim denarjem naših skupnih nasprotnikov!

Prvi občni zbor „Goriške eksportne zadruge za zelenjavo“. Pišejo nam: O tej zadruzi ste sicer že opetovano govorili in označili nje pomen in namen. Ker pa treba poročilo o prvem občnem zboru nekoliko spopolniti, prosimo Vas, da objavite še te-le podrobnosti v vsopodboju našega ljudstva k gospodarski organizaciji.

Na povabilo ustanovnega odbora zbralo se je nad 400 kmetovalcev iz „okoliških občin“ v namen, da se voli odbor te nove in prekoristne zadruge.

G. A. Strekelj potovalni kmet, učitelj je v kratkih potezih pojasnil namen zadruge ter kazal na nevarnost, ki žuga kmetkemu stanu od strani brezvestnih trgovcev, ako si ljudstvo samo ne zna pomagati, da si samo poišče trgovce, ki bodo oddajali blago takoj iz prve roke. V dokaz te trditve je navel dejstvo, kako so trgovci lansko leto kar čez noč znižali ceno grahu od 10 st. na 8 st. za kg ter sklepali pogodbe s trgovci v inozemstvu po takih cenah, da ni bila možna konkurenca. Nato je predložil pravila, ki jih je sestavil začasni odbor in ki so bila, izvemši §§ 15. in 23., vsprejeta nespremenjena. Na predlog G. Alojzija Branjnika sta se pred imenovana §§ tako popravila, kakor je predlagatelj želel.

Potem se je volil odbor in sicer vseh udov z vsakim; le za jednega se zborovalci niso mogli združiti, na kar se je vršila za tega odbornika volitev po listkih.

V odbor so voljeni sledeči gg.: Predsednikom zadruge Andrej Lutman, župan v St. Andrežu, I. podpredsednikom Iv. Kogla posestnik iz Vrtojbe, II. podpredsednikom Fr. Černič župan, iz St. Petra. Predsednikom nadzorstva Iv. Saunig, župan v Biljah. Členi nadzorstva: Pet. Ferfolja posestnik v Mirnu, Jos. Nemec pos. v Vrtojbi, Iv. Mermolja pos. v Vrtojbi, A. Prokuljin pos. v St. Andrežu, Iv. Furlan pos. v St. Petru, Iv. Lukežič pos. Sovodnjah, A. Cijan pos. v Peči, A. Strekelj kmet. učitelj v Gorici. Členi razsodišča gg. J. Lutman, pos. v St. Andrežu, I. Guljin pos. v Sovodnjah, I. Gorkič pos. v Vrtojbi, Iv. Rešič pos. v St. Petru.

Po dovršenem redu je poprijel besedo g. Ivan Mermolja, priprost kmetovalec iz Vrtojbe, kteremu se pa vidi, da mnogo čita in to z

razumom. V daljšem govoru je polagal navzočim zborovalcem na srce važnost druženja kmet. stanu. Ako se delavci združujejo, zakaj bi se tudi kmet ne zbiral v samostojna društva, v katerih bi kmetje samostojno povzdigali svoj glas! Priporočal je pridno čitanje političnih in gospodarskih časopisov ter zahteval, da se ljudstvu dajo šole na narodni podlagi, kjer bi se dalo priliko našim slov. sinovom obširneje izobraziti se na narodni podlagi, kajti podlaga vsemu blagostanju je znanost. Ko je vrli mož dovršil svoj priprosti a lepi govor, bila mu je v priznanje vseobča pohvala.

x Nagrade učiteljem veronauka. — Po večdnevni odsotnosti v krajih, kjer mi ni bilo možno čitati „Edinosti“, pal mi je, vrnivsemu se v Gorico, v oko nekaj popravkov mojega dopisa pod gornjo znamko od dne 26. p. m., uvrščen v Velikonočni številki.

Jaz ne polemiziram rad, a tukaj se gre za dokaz, da goriški deželni zbor kuje zakone v naglici, ne da bi prav in točno uredil njih besedilo. Naj blagovoli torej g. popravar, na katerega bi se lahko pokazalo s prstom, vzeti naznanje nastopna izvajanja.

Enako besedilo o spremembi § 6, zakona od dne 28. februarja 1890, kakor sem ga jaz prijavil, imeli so na dan sprejema te spremembe, to je 16. marca, v deželnem zboru pred seboj na mizi vsi poslanci, in po dovršeni seji je izročil eden poslancev nekemu tiskano besedilo, ki je je dotičnik drugi dan meni doposlal.

Ako je tudi šolski odsek popravil stilistične pogoške prvotnega načrta, ostaja vendar tudi po deželnem zboru vsprejeta sprememba nonsens, iz katerega bodo izvirali prej ali slej prepripi in utoki radi tolmačenja zadnjega odstavka.

Po tej spremembi, o kateri se sploh ne ve, kje in kdaj se je sklenila, „se jednačijo učitelji veronauka s stalno plačo na javnih ljudskih in meščanskih šolah glede plač učiteljem meščanskih šol.“ Zaboga, kakšni učitelji so torej učitelji veronauka: ali meščanski ali ljudski? To ni definirano. Zakon je torej pomanjkljiv, radi česar ne more biti potrjen. Prosim, da popravar bla-

(Dalje na 4. strani).

Tovarna pohištva
Aleksand. Levi Minzi

ulica della Zesa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

KATALOGI BREZPLAČNO.

ZAHVALA.

Povodom britke izgube, ki nas je zadela ob smrti naše preljubljene matere, stare matere in prastare matere

Julije Leban roj. Fišer

veleposestnice

nam je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da se čutimo dolžne izreči za nje najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, slavn. starešinstvu, pevskemu zboru za ginjaivo petje in vsem onim, ki so spremili drago pokojnico na zadnji poti. — Presrečna hvala.

ČERNIČE, dne 8. aprila 1907.

ŽALUJOČI OSTALI.

Obrtno in konsum. društvo Sv. Ivan pri Trstu
vknjižena zadruga z omejenim poroštvom

vabi na

III. redni občni zbor

ki se bo vršil

v sredo 17. aprila 1907 ob 8. uri zveč.
v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

- I. Poročilo načelstva.
- II. Poročilo nadzorstva.
- III. Odobrenje letnega računa 1906.
- IV. Nadomestna volitev načelnika.
- V. Volitev 5 členov nadzorstva.
- VI. Razni nasveti in predlogi.

Načelstvo.

V slučaju, da občni zbor ni sklepčen ob določeni uri, sklepalo se bo uro pozneje ob vsakem številu navzočih zadrugnikov glasom § 36. društ. pravil.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Grand Restaurant Milano

TRST, Via Stadion 10, TRST

danes zvečer ob 7 uri priredi

VELIKI KONCERT

Bavarski Šramel

Ob nedeljah in praznikih ob 10. uri Matinee. — Popoldne ob 5. uri KONCERT.

Vsem sorodnikom in znancem naznanjamo, da se bo darovala sv. maša zadušnica po pok.

Ivanu Petelin

v soboto, dne 13. t. m., v cerkvi Marije Device v Tomaževici.

TRST, dne 10. aprila 1907.

Družina Hervatin.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mia Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „Mia Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpotilja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštne in saveje

govoli naznaniti, v kateri kronovini je tak zakon že v veljavi?

Na zadnji trditveni znanega popravkarja, da moja izjava glede § 3. šolskega zakona od dne 14. jan. 1906 ne sloni na podlagi pravice, trdim, da je pet desetink zmerom več, nego tri desetinke itd.

Ogledal bi si lahko tudi statistične podatke, koliko prispeva v penzijski zalog mesto in koliko okraj: to objaviti je pa dolžnost g. popravkarja, ki ima te podatke vedno pri rokah in naj z njimi dokaže, da moja izjava niso resnična!

Taki popravki niso vredni piškovega lesnika, ker imajo le namen, da operejo kako osebo, a dejstvom nikakor ne odgovarjajo; in sploh nič ne popravljajo, marveč obelodanjajo še druge pomanjkljivosti zakona, za katerega se je zavzel popravek.

Glavni smoter mojega dopisa je bil, da bi dokazal, da so slovenski poslanci šli lažkim ponovno na led, ker od spremembe oporekovane točke zakona, imajo dobiček edino le laški učitelji veronauka.

To glavno točko naj blagovoli pojasniti velmožni gospod popravkar!

Sprememba zakona, za katero se tako zavzimalje, gotovo ne bo nikdar potrjena, ker je pravi nesmisel.

Vesti iz Kranjske.

Nagrada za dva mladinska spisa. Česko-slovenski spolek v Pragi pripisal je mestnemu magistratu v Ljubljani znesek 200 kron, da ga primerno porabi v spomin znanega slovanskega rodoljuba Jana Legoa. Občinski svet ljubljanski je iz mestnih sredstev dovolil še znesek 300 kron in določil, naj se skupni znesek 500 kron porabi za razpis dveh najboljših mladinskih spisov slovenskih.

Mrtič v mlinskem jezu. V jezu Majdičevega mlina v Viru so našli v ponedeljek zjutraj mrtvo truplo posestnika Janeza Osredkarja iz Doba. Osredkar se ga je bil v nedeljo v neki tamošnji gostilni pošteno "na-lezel". V pijanosti je zašel v vodo in utonil.

Vojaška vest. Poveljnikom 27. pešpolka v Ljubljani je imenovan polkovnik Martin Radčević, ki prevzame prihodnjo soboto poveljništvo tega polka.

Književnost in umetnost.

Hana Kvapil. V Pragi je umrla v ponedeljek v 41. letu svoje dobe sloveča češka igralka Ana Kvapil. žena češkega dramatika Jaroslava Kvapila, dramaturga na "Narodnem divadlu" in urednika "Zlate Prahe". Pokojna umetnica, ki je bila dolgo let ponos "Nar. divadla", se je odlikovala zlasti v modernih vlogah in bila ena najboljših predstavljalk Ibsenovih junakinj, posebno Nore.

Razne vesti.

Izvršil je samomor, ker ga je pekla vest. V Zoltvadkurtu na Ogrskem je učitelj Sarssy nedavno nekega učenca tako pretepel, da je isti obolel. Zdravnik je priobčil učitelju, da za dečka ni nobene rešitve in da mora isti radi dobljenih poškodovalih umreti. V soboto popoldne je slišal učitelj v šoli, da dotičnem dečku zveni mrtvaški zvonec. Odšel je nato iz razreda v svoje stanovanje ter se tamkaj ustrelil. Sarssy je iz ugledne rodbine in poučeval je na tamošnji šoli že nad 20 let.

Japonski princ v pruskem gardnem polku. Iz Berlina javljajo, da dospe meseca junija japonski princ Hunin, bližnji sorodnik mikada v Berlinu, kjer nastopi službo v cesarskem gardnem polku, da izpolni svojo vojaško izobrazbo.

Redek slučaj. V Arbanasih pri Zadru je nedavno zlegla švicarska krava teže 46 kilogramov. Tele je zdravo in lepo razvito.

Podgane se boje zvonov. Iz South Norwalk, Conn. v Severni Ameriki poročajo: Poslopje tukajšnje Artomatic Machinery Cl. je bilo vedno polno podgan, ki so pa sedaj po zaslugi C. Buck Gorhama izginile. Družba mu je zato plačala 75 dolarjev nagrade. Gorham je vjel veliko podgano živo in jej je privezal na vrat glasen zvonček, na kar jo je izpusil. Kamorkoli je šla podgana, je zvonila in s tem je najbrže pregnala vse druge podgane.

Karakteristične zbirke. Manija zbiranja, ki se je prijala tolikega števila ljudi, obrnila se je mnogokrat na najčudnejše in najneznatnejše reči. Taho je nek bogat rentier pričel zbirati cigare. Zbral je cigare najraznejše velikosti, cen i. t. d. iz različenih dežel. To zbirko cenijo na 10.000 frankov.

Ali ta zbirka ni še nikakor najčudnejši cvet na svetu nabiratelj in nabirateljic. Tramvajski vozni listki, gumbi hlač, vizitke, osmrtnice, vse to so predmeti marljivega nabiranja. Neki nabiralec take zbirke osmrtnice jo je spopolnil tako, da je dal osmrtnico tiskati tudi za-se, samo da je povečal zbirko. Na njegovi osmrtnici je seveda manjkalo samo datuma. Bivši pariški rabelj Deibler je imel zbirko suknj onih ljudi, katere je spravil na drugi svet. Na suknji je bilo na rdeči etiketi zapisano ime bivšega lastnika, dan smrti in vrsta zločina!! Med nabiratelji poštnih znamk je tudi tiskar, katerim ni do tega, da najdejo redko marko in da jo prilepijo v albumu, ampak da je znamka čim bolj pisana. Belleville je zbral pipe (takih zbirke je mnogo) iz najraznejših dob. Mnogo so jih izkopali iz grobov. Vse te zbirke so skupno velika galerija najčudnejših stvarov ljudske fantazije.

Radi odpotovanja se prodaja takoj zaloga oglja. Naslov pove "Inseratni oddelek Edinosti". 405

Ljudska kuhinja na dobrem kraju blizu Lloydovega arzenala je na prodaj. Naslov pove "Inseratni oddelek Edinosti". 310

Pohišstvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolice. Cene, da se ni bati tekmovalca. Ulica Farneto 12 (nasproti Ogr. boln. blag. A. Guilič). 310

Mlin ob reki Rižani blizu dekanске železniške postaje s 6 kamni, gospodarskimi poslopji, z vinogradi, gozdom in travniki, je na prodaj za nizko ceno. Oglasiti se je pri Petru Šik, mlinarju v Dekanih št. 2. 366

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž in olje

V najem se odda meblirana soba za 1 osebo 9 kron na mesec. Ulica Tigor 17. III. desno. 286

Dvokolo (bicikel) v dobrem stanu in po ceni je na prodaj, ulica San Francesco 395

Krojač za deželo, kateri zna sam krojiti in šivati neoženjen, pošten, dobi stalno službo. Ponudbe: Narodni Dom — Roč. 392

Znana gostilna in prodajalna pri Pirjevcu s tobakarno in prodajo kolekov, odda se pol ugodnimi pogoji v najem. Obrniti se je do lastnika Josipa Pirjeveca v Sežani. 391

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opremo: onare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 25.

Agencija MERKUR

TRST, ul. Nicolò Macchiavelli 19, Telef. 1874

Komisije in zastopstva

Informacijska pisarna.

Preskrbuje nakup in prodajo raznovrstnega blaga po najugodnejših pogojih. Zaloga raznovrstnega blaga: patentirana ognjišča, Ciril-Metodijevo licilo, pražke gnjati, surovo maslo, med itd. itd.

PRVA ZALOGA VINA

UMBERTO ZUCCO

TRST — ulica Tiziano Vecellio 9

ima izključno izvrstna namizna vina

Istrski refok po 72 stot. liter; Dalmatinsko vino po 80 st. liter; Opole iz Omišlja po 80 st. liter; razun tega

Izbera finih likerjev v buteljkah.

SPECIJALITETA Refok iz Karst (iz lastnih vinogradov) z jamčeno pristn 3 K buteljka. Pošilja tudi na dom. — Jamči za pristnost lastnih pridelkov.

Za gostilničarje cene po dogovoru

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.

(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4%

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. **Posojila daja** na vknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na **amortizacijo** za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno-hranilnični račun 816-004

Čast mi je javiti, da sem v mojej

Dunajske prodajalnici slanine

v TRSTU, ulica Caserma št. 19 (Palača Vianello)

TELEFON št. 1893

odpri posebno sobo za zajutrek (Frühstückstube), kjer dobijo moji cenjeni odjemalci, poleg izvrstnega belega in črnega vina tudi pravo izvrstno

PLZENSKO PIVO društvene plzenske tovarne

Prodaja suho in sveže meso, vsake vrste salama, Modene, Bologne, Verone in ogrskih. Klobase Neustädter in Kranjske. Velika zaloga svežih konserv in konserv v skatljah, omake in sir vsake vrste.

GIORGIO HUTTER.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKÉ ZADRUGE

v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PALAZZA MARENZI

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

TELEFON N 1631

Patent Eternitov Škrilj Hatschek Asbestov Cementni Škrilj

je najboljši materijal za pokritje hišnih streh, dvoreev in tovarn. Pošiljajo se povsod lastni delavei, da potrebno delo točno dovršijo. Pripravni materijal za zavarovanje zida proti mokroti. ZALOGE V VSEH GLAVNIH MESTIH.

Vprašajte vzorce in kataloge v

Portlandcementnih tvornic Dovje (Lengenfeld) Trst, Scala Belvedere št. 1, Telefon 1057

JOSIP PEGAN - Trst ulica Torricelli 4.

Oglje, drva, oglje za peč prve vrste. Zmerne cene

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kdor hoče hitro in dobro prodati hiše, posestva, dvorce, stavbišča, naj izvoli to prijaviti

TRIESTE OFFICE

via San Giovanni 18 (Telef. 14-73)

ki vsprejema tudi zakupe, uprave in vknjižbe. : : :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

JOSIP ROŽE

mizarski mojster

Trst, ulica Giulia št. 10, Trst

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. Warbinek

Trst, Piazza Carlo Goldoni 12

(vogel Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih tvrdk Steinway in Jons v New-Yorku, Schweighofer itd.

Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji

Izposojuje. — Menjuje. — Daje na obroke.

Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Gospe iz mesta in dežele se lahko zanesljivo obrnejo do diplomirane

BABICE

M. Kéts v Trstu

Ul. Giovanni Boccaccio št. 2, I., vrata 5

ka'ra ima dvajsetletno prakso in je bila kakor babica v glavni dunajski bolnišnici. — Najbolje reference. — Higijenične sobe in kopeli.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežan

javlja svojim cenjenim odjemalcem

da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

DROGERIJA Josip Zigon

ul. Caserma 8

Filijalka na Proseku št. 148

Izbor drog, barv, šoplov, pekst parfumov, in: mife. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mizio pripravljene sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

ANTON SKERL

mehanič, zaprisoženi avdeence.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljušt in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9

Žepne ure najboljših tovarn

Najnovejša stenske ure. Izbor ur za birne in za darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.